

Maria Fihel

1901–1996

2026

— ROK

MARII FIHEL

Każde miasto ma swoją bibliotekę.
Nie każde ma taką historię.

POWIATOWA I MIEJSKA
BIBLIOTEKA PUBLICZNA
IM. MARII FIHEL W MIECHOWIE

*Biblioteka to jest najbardziej godziwa rozrywka,
jaka istnieje w życiu człowieka.*

Maria Fihel

2026

— ROK
MARII FIHEL

LOKALNA PAMIĘĆ JAKO ŹRÓDŁO TOŻSAMOŚCI

Z inicjatywy Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej rok 2026 został ustanowiony w Miechowie Rokiem Marii Fihel – postaci niezwykle zasłużonej dla kultury, edukacji i życia społecznego miasta.

Maria Fihel była legendarną, oddaną bibliotekarką i pierwszą kierowniczką Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Miechowie. **Z biblioteką związała całe swoje życie** – pracowała w niej nieprzerwanie od momentu jej powstania w 1923 roku aż do 1972 roku.

W czasie niemieckiej okupacji **uratowała księgozbiór przed zniszczeniem**. Dziś mało kto pamięta, że to właśnie dzięki ocalonym książkom możliwe było prowadzenie tajnego nauczania w czasie wojny. Po jej zakończeniu Maria Fihel na nowo **budowała wokół książki lokalną wspólnotę**, postrzegając bibliotekę **nie jako zwykłą instytucję**, lecz jako przestrzeń spotkania, edukacji i rozmowy.

Wielu mieszkańców Miechowa zawdzięcza jej **zarówno naukę czytania, jak i – co być może ważniejsze – trwałą miłość do książek**, która towarzyszyła im przez całe życie.

Zmarła w 1996 roku, pozostawiając po sobie nie tylko **znakomicie działającą bibliotekę, ale także wartości i standardy pracy**, które stały się wzorem dla kolejnych pokoleń bibliotekarzy. Jej **sumienność, pasja i odpowiedzialność** sprawiły, że miechowska biblioteka stała się ważnym ośrodkiem kultury. **Od 2005 roku Maria Fihel jest patronką biblioteki publicznej w Miechowie.**

To pierwsza taka inicjatywa w Miechowie pokazująca, że lokalne instytucje kultury potrafią same opowiadać swoje historie i robić to blisko ludzi. Historie zakorzenione w pamięci mieszkańców, w miejscach, które znamy i w doświadczeniach, które nas łączą.

Rok Marii Fihel objął patronatem
Burmistrz Gminy i Miasta Miechów – Dariusz Marczewski
oraz Starosta Miechowski – Krzysztof Świerczek,
podkreślając tym samym jego rangę i znaczenie dla całego regionu.

*Biblioteka to jest najbardziej godziwa rozrywka,
jaka istnieje w życiu człowieka.*

Maria Fihel

2026

— ROK
MARII FIHEL

OCALONE SŁOWA

– **Maria Fihel jest postacią wyjątkową w historii Miechowa, dziś jednak nieco zapomnianą.** Dlatego w 2026 roku pragniemy przywrócić jej głos i przypomnieć sylwetkę kobiety, która w trudnych czasach tworzyła, kierowała oraz ocaliła bibliotekę. **Do tej pory patronów roku ogłaszały przede wszystkim instytucje centralne, takie jak Sejm czy Senat.** My pokazujemy, że także lokalne instytucje mogą i powinny same brać odpowiedzialność za opowiadanie własnej historii. **Rok Marii Fihel, zainicjowany przez naszą bibliotekę, ma szczególną wagę właśnie dlatego, że wyrasta z lokalnej kultury i historii, a patronat Burmistrza i Starosty potwierdza, że jest to inicjatywa ważna dla całej społeczności – podkreśla Anna Donabidowicz, dyrektorka Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Miechowie.**

W 2026 roku przypada 125. rocznica urodzin oraz 30. rocznica śmierci Marii Fihel.

Z tej okazji biblioteka zaplanowała całoroczny cykl działań edukacyjnych, literackich i społecznych. Hasłem przewodnim obchodów są „**Ocalone słowa**”. Organizatorzy zapowiadają, że Rok Marii Fihel nie będzie jedynie symbolicznym upamiętnieniem rocznic.

– **Planujemy spotkania, warsztaty, konkursy i działania międzypokoleniowe, które wyjdą poza mury biblioteki i w naturalny sposób wpiszą się w przestrzeń miasta. Wszystkie te inicjatywy połączy hasło „Ocalone słowa”. Chcemy, aby Rok Marii Fihel stał się wspólną opowieścią o Miechowie – o ludziach, pamięci i wartościach, które kształtowały jego kulturową tożsamość, a jednocześnie opowieścią przekazywaną dalej, kolejnym pokoleniom. Szukamy wspomnień, rodzinnych opowieści, fotografii i dokumentów. Chcemy, aby ten projekt był żywy, tworzony razem z mieszkańcami Miechowa. Rok Marii Fihel to zaproszenie do wspólnej opowieści – mówi Jolanta Kogut, koordynatorka projektu.**

Słowa i książki były istotą życia Marii Fihel - hasło „Ocalone słowa” odnosi się zarówno do przeszłości, jak i do współczesnej potrzeby dialogu oraz naszej odpowiedzialności za kulturę.

*Biblioteka to jest najbardziej godziwa rozrywka,
jaka istnieje w życiu człowieka.*

Maria Fihel

2026
— ROK
MARII FIHEL

WSPÓLNA OPowieść

foto. archiwum rodzinne

Rok Marii Fihel to opowieść o odwadze, trosce o słowo i odpowiedzialności za wspólnotę. To historia, która – choć zakorzeniona w przeszłości – **bardzo dużo mówi o nas dzisiaj.**

Chcemy, aby Rok Marii Fihel pozostawił trwały ślad w postaci lokalnego archiwum pamięci, wzmocnionej roli biblioteki jako centrum dialogu oraz większej świadomości, że lokalna historia i kultura są wspólną odpowiedzialnością mieszkańców.

Zapraszamy osoby prywatne, rodziny, instytucje i organizacje **do dzielenia się wspomnieniami**, rodzinnymi historiami, fotografiami i dokumentami związanymi z Marią Fihel oraz historią miechowskiej biblioteki.

Rok Marii Fihel ma stać się wspólną, wielogłosową opowieścią o mieście i ludziach, **bo historie, które naprawdę nas kształtują, rodzą się tu, wśród ludzi, miejsc i doświadczeń wspólnoty, a nie w oderwaniu od niej.**

Rok Marii Fihel, zainicjowany przez Bibliotekę,
jest świadomym gestem budowania lokalnej tożsamości.
Pamięć o ważnych postaciach powinna wyrastać z miejsca,
jego kultury oraz ludzi z nim związanych.

Q&A-ROK MARII FIHEL W MIECHOWIE

CZY ROK MARII FIHEL JEST INICJATYWĄ OGÓLNOPOLSKĄ?

To inicjatywa w skali lokalnej, zaproponowana i realizowana przez instytucję kultury działającą w Miechowie. Ale bardzo nam zależy na tym, aby jak najwięcej osób dowiedziało się o wydarzeniach związanych z naszą patronką.

DLACZEGO TO BIBLIOTEKA JEST INICJATOREM ROKU MARII FIHEL?

Ponieważ Maria Fihel przez niemal 50 lat kierowała miechowską biblioteką i miała ogromny wpływ na życie społeczne i kulturalne Miechowa. Ponadto uważamy, że lokalne instytucje są naturalnym źródłem pamięci o ludziach i historii miejsca.

CZY WCZEŚNIEJ W MIECHOWIE OGŁASZANO PATRONÓW ROKU?

Nie. Rok Marii Fihel jest pierwszym takim przedsięwzięciem w historii miasta, co czyni tę inicjatywę wyjątkową.

CZY TO ALTERNATYWA WOBEC PATRONÓW OGŁASZANYCH PRZEZ SEJM LUB SENAT?

Nie jest alternatywą, lecz uzupełnieniem – pokazuje, że także na poziomie lokalnym jesteśmy odpowiedzialni za pamięć o historii naszych małych ojczyzn.

JAKIE ZNACZENIE MA PATRONAT BURMISTRZA I STAROSTY?

Patronat samorządów potwierdza rangę inicjatywy i podkreśla, że Rok Marii Fihel jest wspólnym działaniem instytucji i mieszkańców.

CZY ROK MARII FIHEL MA CHARAKTER WYŁĄCZNIE HISTORYCZNY?

Nie. To projekt współczesny i partycypacyjny, skierowany do różnych grup wiekowych, oparty na aktywnym udziale mieszkańców.

CZYM W PRAKTYCE JEST PROJEKT „OCALONE SŁOWA”?

To zbiór działań, wydarzeń i inicjatyw opartych na wspomnieniach, lokalnych historiach i archiwach, tworzonych wspólnie z mieszkańcami.

CZY MIESZKAŃCY MOGĄ REALNIE WŁĄCZYĆ SIĘ W PROJEKT?

Tak. Zachęcamy do dzielenia się wspomnieniami, fotografiami, dokumentami i rodzinnymi opowieściami: kontakt@biblioteka.miechow.pl lub tel. 786 483 769

DO KOGO SKIEROWANY JEST ROK MARII FIHEL?

Do wszystkich mieszkańców Miechowa i regionu – bez względu na wiek czy wcześniejszy kontakt z biblioteką.

GDZIE MOŻNA UZYSKAĆ BIEŻĄCE INFORMACJE?

Na stronie internetowej www.biblioteka.miechow.pl/rokmariifihel, w mediach społecznościowych www.facebook.com/pimbp.miechow

JAK MOŻNA SKONTAKTOWAĆ SIĘ Z ORGANIZATORAMI PROJEKTU?

Prosimy o bezpośredni kontakt z koordynatorką projektu Jolantą Kogut koordynator@biblioteka.miechow.pl

ORGANIZATOR

POWIATOWA I MIEJSKA
BIBLIOTEKA PUBLICZNA
IM. MARII FIHEL W MIECHOWIE

PARTNERZY:

MIECHÓW
Gmina i Miasto

Powiat
MIECHOWSKI

Więcej informacji na stronie
www.biblioteka.miechow.pl/rokmariifihel

Inicjatorem i organizatorem Roku Marii Fihel
jest Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Miechowie
– zapraszamy do bezpośredniego kontaktu:

Anna Donabidowicz – dyrektorka
dyrektor@biblioteka.miechow.pl

Jolanta Kogut – koordynatorka
koordynator@biblioteka.miechow.pl